

tid. Vi er af den opfattelse, at det vil være en sikring for såvel staten som brugerne, og det vil ikke være urimeligt at pålægge den husmand, som modtager disse store lån, denne forpligtelse. Vi er opmærksom på, at den foreslåede ordning kan komme til at virke hårdt for dem, der starter under en højkonjunktur. Derfor foreslås den ændring til § 51, stk. 3, at *brugerne ikke de første 5 år skal betale en højere rente end den, der er fastsat i loven, uanset om den konjunkturbestemte rente skulle være højere.*“

Lovforslaget mødte ikke tilslutning hos *landbrugsministeren*, der var imod at forlade en ordning, som giver den enkelte „en vis mulighed for under fuldt økonomisk ansvar at vælge den form, som han mener passer bedst for hans forhold, og i stedet gå over til en ensrettet, tvungen ordning“. Måske blev resultatet, taget under eet på lang sigt, det samme under begge renteformer, men „husmandens valg af renteformen har jo ikke alene indflydelse på størrelsen af hans terminsydelser. Det har som bekendt også konsekvenser i anden retning.

Jeg skal her først pege på bestemmelsen om, at den, der har konjunkturbestemt rentesvarelse, ikke har ret til at indfri sine lån, når det passer ham, og heller ikke har ret til at betale større afdrag end oprindelig fastsat.

Dette betyder altså, at husmanden ikke kan omprioritere sin ejendom, medmindre han får bevilget dispensation mod at foretage visse renteefterbetalinger.

Dernæst skal jeg fremhæve det pantsætnings- og retsforfølgningsforbud, der gælder for brug med konjunkturbestemt rentesvarelse. Dette har måske ikke større konsekvenser for jordrentebrugenes vedkommende, fordi disse i forvejen er underkastet særlige pantsætnings- og udlægsbegrænsninger uanset renteformen.

Men for brug, der er oprettet på privat indkøbt jord, gælder der ingen begrænsninger i denne henseende, når der svares fast rente, og valget af konjunkturbestemt rentesvarelse har derfor afgørende konsekvenser med hensyn til disse ejendommers anvendelse som kreditbasis.

Valget mellem de to renteformer har således *vidtgående konsekvenser udover selve virkningen på terminsydelserne*. Hver renteform har sine fordele — og man kan måske også sige sine ulemper — for husmanden, og jeg kan ikke sige, at den ene form i almindelighed bør foretrækkes for den anden.“

Landbrugsministeren pegede iøvrigt på, at det *grundlag*, der benyttes for *beregningen af den konjunkturbestemte rente*, stadig — skønt det flere gange er blevet ændret — har sine mangler.

Dette sidste var *ordføreren for forslagsstillerne* enig i, og han så derfor gerne, at man søgte at finde frem til et andet og bedre beregningsgrundlag.